

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI«

HRCKO

21. veljače 2020.

Broj 185

ISSN 1821-3758

9771821375004

Dragi čitatelji *Hrcka*!

Hrckov maskenbal je iza nas, a pred vama je novi, 185. broj našeg podlistka *Hrcko*.

Na narednim stranicama možete pogledati tko je sve bio i tko se u što maskirao na maskenbalu. Moram odati priznanje svima vama na idejama, ali i na realizaciji vaših kostima. Bili ste sjajni!

Veljača je bogata raznim karnevalima, mačkarama, prelima i zabavama, a ne smijemo niti zaboraviti blagdan sv. Valentina, zaštitnika zaljubljenih, koji je već iza nas. No, za one koji su zaljubljeni i nije bitan samo jedan dan, ljubav treba biti prisutna cijele godine, zapravo cijeli život.

Pred nama je pokladni vikend kada je, kako neki kažu, sve dozvoljeno, kada su *premundureni dani*.

Važno je nakon svih tih »ludih dana« skinuti svoju masku i biti ono što jesmo: učenici, učitelji, nastavnici, roditelji... biti djeca i uživati u tom periodu.

Vjerujem kako vam je ovaj »prinudni« odmor od škole dobro došao, no sada je krajnje vrijeme sjesti i primiti se posla. Uskoro će ponovno proljetni raspust, a nakon toga će brzo i kraj školske godine.

Do tada imamo još četiri broja podlistka, te vas pozivam da pišete i šaljete vaše radove, crteže i stihove.

Sljedeći, korizmeni, broj *Hrcka* potražite u svojim školama ili na kioscima 20. ožujka.

Do tada, svima lijep pozdrav!

Željka

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Vesna Huska,
Katarina Čeliković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Mirjana Crnković, Slađana i Petar Tikvički

Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

S osmijehom u kviz

Volite li biti radosni? Smijati se i zabavljati? Vjerujem da je većini odgovor DA, stoga ispunjavate prvi preduvjet sudjelovanja u kvizu *Čitam i skitam*. Pitate se kako, što, zašto? Jednostavno. Upravo je smijeh tema ovogodišnjeg dvanaestog po redu kviza za poticanje čitanja Gradske knjižnice Subotica koji traje puna dva mjeseca – tijekom veljače i ožujka. U kvizu ćete doznati kada i zašto proslavljamo Međunarodni dan smijeha, zbog čega je ljekovito smijati se svaki dan (to poručuju liječnici i znanstvenici), što se događa kada se smijemo, tko se više i koliko smije dnevno, te postoji li i kako se zove znanost o smijehu. Naravno, čitat ćete smiješne pjesme **Luke Paljetka** i **Grigora Viteza**, ulomke o smiješnim dogodovštinama poznate i neobične djevojčice zvane Pipi Duga Čarapa, doznati tko je jedan od najpoznatijih komičara svih vremena, pogledati insert iz njegovog čuvenog filma *Zlatna groznica* gdje s iznimnom slašću jede svoju cipelu koju je skuhao, a koristit ćete i određenu priručnu online literaturu. Kao i svake godine, bit će i nekoliko pitanja o subotičkoj knjižnici koja ove godine proslavlja svoj 130. rođendan. Sve u svemu, bit će ovo dobra zabava, kao što su i najavili.

Što se tiče pravila, ostala su ista:

- kviz je namijenjen učenicima osnovnoškolske dobi
- nakon što pročitate i pogledate ponuđenu literaturu i online sadržaje možete riješiti online kviz koji se nalazi na mrežnim stranicama Gradske knjižnice Subotica: <http://www.subiblioteka.rs/hr/kviz-citam-i-skitam/>
- za sudjelovanje u kvizu potrebno je biti član subotičke Knjižnice ili nekih od njezinih ogranaka
- tijekom trajanja kviza možete obnoviti članarinu ili postati član za svega 300 dinara
- kviz traje do 31.ožujka 2020. godine
- javno izvlačenje nagrada bit će 2. travnja, na Međunarodni dan knjige za djecu
- očekuje se bogat nagradni fond od oko 250 nagrada, a glavna nagrada je bicikl.

Ne oklijevajte već pravac knjižnica i zapamtite:

»Čitaj, skitaj, knjigu pitaj!

Pođi s njom na putovanje

Družite se na tom putu

Jer ti knjiga daje znanje!«

B. I.

Hrckov maskenbal

Zabava pod maskama

»Dobre vile, čarobnjaci, vještice, kraljevići i princeze, kraljice; klaunovi i vampiri, lopovi... fašnički su ljudi ples zaplesali«, tako su pjevali mališani iz vrtića na XVII. po redu *Hrckovom maskenbalu*, koji je održan 7. veljače u dvorani HKC-a *Bunjevačko kolo* u Subotici. Sve ove spomenute likove mogli ste uživo vidjeti na maskenbalu, kao i brojne kreativne i unikatne maske u što se maskiralo oko 270 djece iz vrtića i osnovnih škola širom Vojvodine.

Maskenbal

Čekao sam dan kada će biti maskenbal. Želio sam biti lovac, ali nisam našao kostim. Odlučio sam biti vojnik.

Neprestano sam pitao mamu kada ćemo krenuti. Želio sam vidjeti svoje prijatelje kako su se obukli. Kada sam stigao, sve se šarenilo od maski. Učiteljica nas je jedva prepoznala. Najviše su mi se svidjela nagradna pitanja gdje smo za točan odgovor dobili čokoladu.

Volim maskenbal, jer dok uživamo u našim maskama osjećamo se kao da smo netko drugi.

Luka Ivković, III.e – OŠ Ivan Milutinović, Mala Bosna

Kakav bi to bio *Hrckov maskenbal* ako na njemu ne bi bio i *Hrcko* osobno, i to s tjelohraniteljem. Djeca su uživala u prisustvu maskote, te su s *Hrckom* plesala i fotografirala se za uspomenu. Ove godine djeca su radosno sudjelovala i u propitivanju, točnije u »slatkim pitanjima«, a oni koji su znali odgovore su se i zasladili. Ipak, najvažniji dio maskenbala je i ovoga puta bila revija maski u kojoj su sudjelovali vrtići, škole i udruge, a *Hrcko* je za trud i kreativnost nagradio svako dijete.

Tako su svoje kreacije na reviji maski pokazali mališani iz vrtića *Marija Petković-Sunčica* i *Marija Petković-Biser* iz Subotice i *Petar Pan* iz Tavankuta. Došli su i učenici iz osnovnih škola *Ivan Milutinović* i *Matko Vuković* iz Subotice, *Vladimir Nazor* iz Đurđina, *Ivan Milutinović* iz Male Bosne, *Matija Gubec* iz Tavankuta, 22. oktobar iz Monoštora, *Ivan Goran Kovačić* iz Sonte, *Ivo Lola Ribar* iz Plavne, *Aleksa Šantić* iz Vajske, *Moša Pijade* iz Berega, *Bratstvo-jedinstvo* iz Lemeša ali i djeca iz HKUD-a *Vladimir Nazor* iz Sombora.

Pitate se kako je bilo? Oni koji su bili mogu posvjedočiti, no kako može biti na maskenbalu nego veselo, razigrano, zanimljivo, pa i pomalo istraživački jer je bilo i onih koji su se tako dobro namaškirali da smo morali istraživati tko su.

Fotogaleriju možete pogledati na facebook profilu NIU Hrvatska riječ

Veljača

Veljača je nježna sestra
s jedanaestero braće,
veljača je zlatna škrinjica
za licitarske kolače,
veljača je blistava zvjezdica
s dna ledenog mora,
veljača je ravnateljica
uličnoga mačjeg zbora,
veljača je šarena vreća
veselih pokladnih kostima,
veljača je vaza puna cvijeća
od kojeg bježi zima.

Mirjana Mrkela

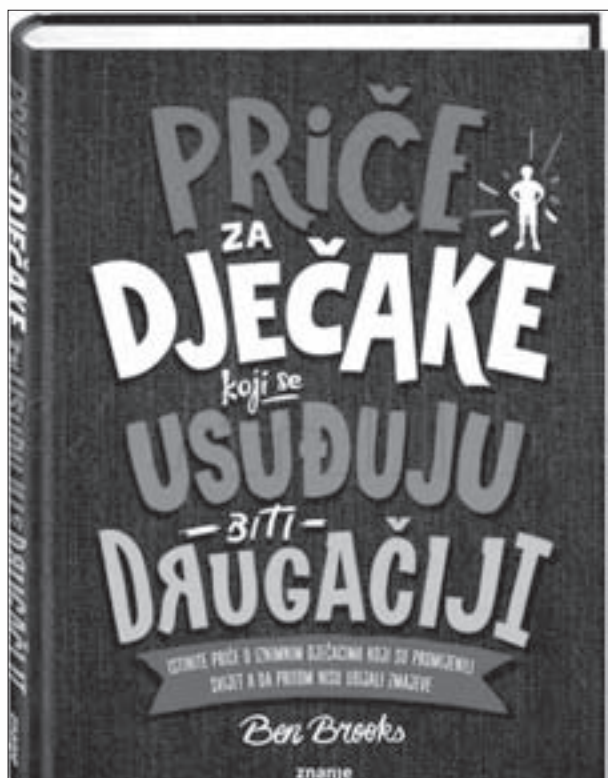
KNJIGA baš za mene

Ben Brooks:

PRIČE ZA DJEČAKE KOJI SE USUĐUJU BITI DRUGAČIJI

Knjige za dječake su često pune stereotipa. Pričaju o hrabrim i neustrašivim likovima, prinčevima na bijelom konju, ratnicima i slično. Zašto bismo svi morali biti takvi? Što ako netko od njih više voli knjigu od mača? Ako želi zaplakati kad se osjeća tužnim ili ljutim? Ako se odijeva drugačije od ostalih dječaka? Mogu li oni biti uspješni i postići nezamislive stvari? Naravno da mogu.

Knjiga *Priče za dječake koji su se usudili biti drugačiji* nudi ti alternativu. Čudesna je to zbirka stotinu sjajno ilustriranih priča o poznatim i manje poznatim muškarcima i dječacima, povijesnim likovima ili tvojim suvremenikima, kojima je svima zajednička osobina da su suočeni s nevoljama i predrasudama izašli kao pobjednici te da su kršeći pravila uspjeli postići nezamislive nove stvari. Između ostalih, među njima ćeš pronaći **Daniela Radcliffa, Galilea Galileija, Nelsona Mandelu, Louisa Armstronga, Louisa Braillea, Lionela Messija, Jamieja Olivera, Beethovena, Baracka Obamu, Jesseja Owensa, Mahatmu Gandhija** – različite heroje iz svih područja života i sa svih strana svijeta.

Rič o igraču

Ja sam igrač. Najlipči sam na ženskoj nošnji. Zlatan sam ko zraka sunca. Kad me namiste i vežu kako triba, najlipče se nasmiši Bunjevka...

Ja sam igrač. Kad me želiš dotaknuti – ruke čiste, ni zera prašine ne smi bit na njima. Moraš me osobito čuvat, jer me od tušta pranja i peglanja možeš iskidat.

Ja sam igrač. U meni je sem lipote i mekoće tušta lipi uspomena. Na jedan osmij primi se drugi i – eto ljubavi.

IGRAČ – 1. plesač; 2. komad svile (pedalj širine, metar i pol duljine) koji se vezuje oko pojasa djevojke; plesači se rukama za njega hvataju dok djevojke stavljaju ruke na rame plesača;

BREZ – bez

ZERA – malo, trun, komadić

LIPOTA – ljepota

MEKOĆA – 1. svojstvo onoga koji je mek/što je meko 2. preneseno značenje – obzirnost, blagost

TUŠTA – mnogo

SEM – osim

HRVATSKI JEZIK

Piše: Mirjana Crnković

Tempera od Katarine ili Katarinina tempera?

Uhrvatskom jeziku poznajemo jedan padež koji se zove genitiv. On odgovara na pitanja koga, čega nema? S obzirom na to, on ima i više svojih značenja, a to su pripadnost, djelomičnost, građa te izostajanje. Kada se koristimo riječima koje se nalaze u genitivu, najčešće miješamo njegovo značenje pripadnosti i građe. Na primjer, genitiv znači pripadanost u rečenici »To je ukras šivane čipke«, a građa »Čipku od agave izrađuju redovnice«. Dakle, kada govorimo o građi, govorit ćemo od čega je predmet napravljen, a kada želimo naglasiti pripadnost, onda govorimo o tome čije je što.

Zaokruži slovo ispred točno napisane rečenice.

- a) Tempere su od Katarine.
- b) Tempere su Katarinine.
- c) To je nakit od moje majke.
- d) To je nakit moje majke.
- e) Zastava je od Hrvatske.
- f) Zastava je hrvatska.
- g) Čipka se izrađuje iz agave.
- h) Čipka se izrađuje od agave.

Riješenije: b), d), f), h)

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Zovem se **Lea Radić**

Učenica sam trećeg razreda OŠ Jovan Popović
u Srijemskoj Mitrovici.

Obitelj: tata **Igor** (42), mama **Valentina** (40),
brat **David** (2,5)

ILI – ILLI:

slano / slatko
voće / **čokolada**
kompjutor / **društvena igra**
stan / **kuća**
tenisice / cipele
meso / povrće
zima / **ljetno**
dan / noć
pješačenje / **bicikl**
banana / kivi
roza / plava
film / knjiga

tamburaši / **zabavljaci**
tjelesni / **matematika**
pjevanje / plesanje
pizza / paprikaš
kemijska / **olovka**
čokolada / vanilija
gazirano / negazirano
selo / grad
kazalište / **film**
jesti / **kuhati**
između dvije vatre / klikeri

PREPORUČAM:

knjiga:

Geronimo Stilton: *Dolina divovskih kostura*

pjevač:

Kiki

pjesma:

Penjem se na tron

film:

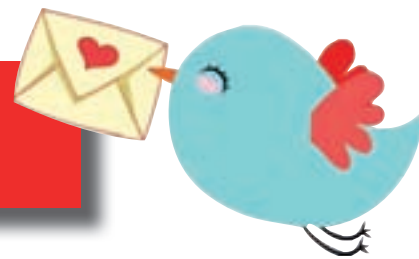
Posljednji lovac na vještice

kompjutorska igrica:

Subway surfers

Volim: igrati se s drugaricom
Mašom, moje mace (imam ih
tri), svirati violinu
Ne volim: sport

Draga Iva! Zamisli što mi se dogodilo – mama i tata su uplatili putovanje za Valentinovo skupa s kumovima: karneval u Veneciji! Znaš koliko ja o tome maštam! Već sam tjednima mami pričala gdje sve da se fotkaju i kakvu masku da mi kupe, kad kuma padne – i slomi nogu! Kum je naravno ostao njegovati dragu svoju, a da ne propadnu novci – mama i tata povelu mene i Milu – kćer naših kumova! Benvenuti nella bellissima Venezia!!!

Što sam sve vidjela! Ne mogu ni napisati sve ovako na brzaka, moram samo ukratko, a detaljno – uživo... U hotelčić gdje smo imali sobe smo stigli negdje predvečer. Dok su se mama i tata spremali za izlazak (mi smo trebale ostati u hotelu i kroz prozor gledati Veliki kanal i ranije leći, jer je za sutra bila predviđena velika cjelodnevna šetnja!), izašle smo malo u pred-

vorje tog obiteljskog pansiona i tamo upoznali Giovannija ♥ i Angelu, sina i kći vlasnika. Mislim, oboje su fora, ali i meni i Mili je po pol srca ostalo tamo, u oblaku mirisa oko Giovannijeve kose. Naravno, ništa on nije primijetio i lijepo smo se družili, i Angela i on dosta dobro govore engleski. Povelu su nas u radnjicu njihove tete, odmah do hotela. Teta radi originalne maske ♥ ♥ ♥. Oduševila nas je! Sve nam je ispričala – maske u Veneciji rade umjetnici, a ljudi se vole maskirati, jer je u vrijeme karnevala zabavno biti netko drugi, a nekada je to bila prilika tajno nekome izjaviti ljubav i pokušati osvojiti ju/ga bez straha, jer maska skriva tko si.

Teta radi maske najviše od *papirmašea*, ali nekad i one skupe od kože, gipsa s pozlatom, ručno oslikane. Pokazala nam je najpoznatije vrste – *bauta maske*, koje pokrivaju cijelo ili pol lica, a imaju proši-

renje kod usta da se pod maskom može pričati, jesti i piti. Mogu biti spojene sa šeširo i plaštom – ima ih prekrasnih i ženskih i muških! Dugo smo se smijale maski s kljunom – izmislili su je u srednjem vijeku kao zaštitu od zaraznih bolesti, a sad je najviđenija na karnevalu. Da smo svi takve nosili u školi, možda ne bismo imali epidemiju gripe. *Moreta* je ovalna ženska maska, urešena velom i baršunom. Prekriva cijelo lice i nema otvora za usta, te ne možeš govoriti. Ta nije za nas dvije – definitivno! *Larva maska* prekriva cijelo lice, a rade je od voska i veoma finih tkanina. Najčešće je bijele boje i nosi se uz šešir koji ima tri ruba i plašt – to ti

je prava venecijanska! Meni je ipak najljepša – *kolumbina*. Pokriva gornji dio lica – oči, nos i obraze, a urešavaju se zlatom, srebrom, kristalima, kožom, čipkom... Ma ima da pokušamo na ljetu napraviti koju – vidjela sam ideje na Pinterestu – može? A onda ćemo se fotkati i poslati to Angeli i Giovanniju... Valjda će me se sjetiti ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥

P. S. Naravno, sve ovo nije zbilja – kuma samo malo uganula nogu, prošlo je u busu do Venecije – ali, maštati se smije, zar ne? I, donijeli mi na dar – *crvenu kolumbinu*!

Tvoja BFF Ana – nasmijana i maskirana!

Prije 150 godina izašle su

Bunjevačke i šokačke novine!

Zašto novine?

Bunjevačke i šokačke novine zamislio je, uredio, pisao i tiskao biskup **Ivan Antunović** (Kunbaja, 19. VI. 1815. – Kalača, 13. I. 1888.). On je počeo novine izdavati davne 1870. godine kako bi dao narodu obrazovanje. Zamislite, prije 150 godina nije baš svatko mogao ići u školu! Nisu svi znali ni čitati. No, biskup Antunović je poznat po tome što je školovao mnogo mladih ljudi. A vama je poznato da je Hrvatsko nacionalno vijeće u njegovu čast osmislilo svečanu akademiju na kojoj nagrađuje najbolje učenike u lipnju, kada je biskup rođen.

Zašto je biskup Ivan počeo izdavati novine? On je u prvom broju novina napisao kako želi svom narodu isto ono što imaju i drugi narodi, a to je nauka i učenost.

Zora je zazorila!

Pod naslovom *Zora je zazorila* urednik Antunović je objasnio kako se moramo »kititi« plemenitim svojstvima. Ali, upozorio je i na razne »škule«. Prva je škola materino krilo, škola je i Crkva i oranica, dućan i umjetnički atelje. Ali on želi otvoriti još jednu: »Neka je dakle uz ove silne škole nama dozvoljeno jednu otvoriti u kojoj će svaki viran sin našeg roda postat učiteljem za vrime, i čas, kad ga volja snadje, da u svih onih školah revno pobere nauke za naše pleme shodne, neka se razstre dobri glas našeg roda...«.

Prvi broj *Bunjevačkih i šokačkih novina* izašao je 19. ožujka 1870. godine! Novine su izlazile tri godine. U impresumu stoji: Izdavatelj i odgovorni urednik: Ivan Antunovich. Tiskane su u Kalači u tiskari »Malatin i Holmeyer«.

O tome ćemo ove godine više pisati, slušati i raditi jer nas *Bunjevačke i šokačke novine* šalju u novi preporod – učimo o našoj prošlosti za bolju budućnost!

Katarina Čeliković

Gospa Lurdska, meli za nas!

Dok su nam prolazili dani veljače i dok smo se veselo okupljali na maskenbale i prela, možda nam je promaklo razmišljati o jednom lijepom danu i događaju davne 1858. godine. Toga se dana Gospa ukazala neukoj i siromašnoj djevojčici – **Bernardici** u špilji blizu Lourdesa u Francuskoj.

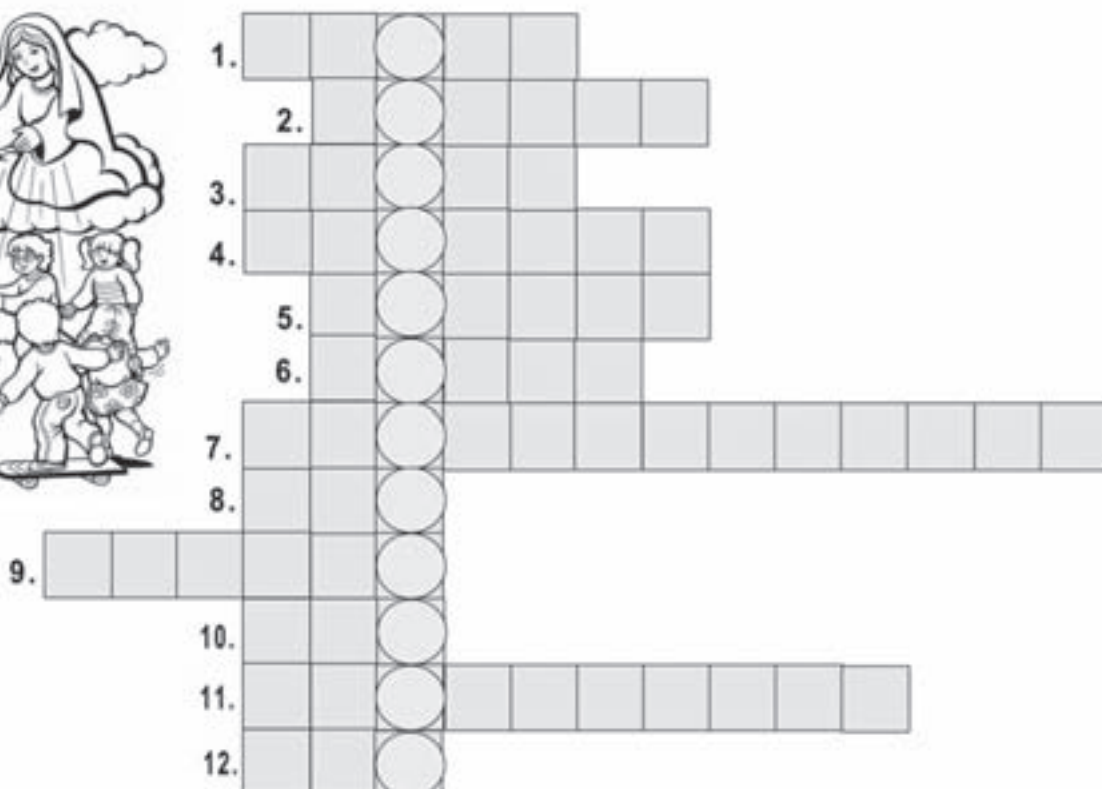
Dok je išla s još dvije djevojčice skupljati drva za ogrjev, Bernardica je opazila Gospođu odjevenu u bijele haljine, opasanu plavim pojasom. Blago se smiješila, podigla ruke, uprla oči u nebo i rekla: JA SAM BEZGREŠNO ZAČEĆE! Po ovoj poniznoj, boležljivoj djevojci, Marija je pozvala grešnike da se obrate.

Na ovaj dan, 11. veljače, prisjećamo se svih bolesnih i siromašnih, molimo zagovor Gospe Lurdske za njih i njihove obitelji. Crkva potiče na ljubav, kao i na molitvu da ih Gospa uvijek osnažuje istinskim strpljenjem i dubokom vjerom.

Riješi križaljku tako što ćeš odgovoriti na pitanja (kod nekih će ti pomoći slika), pa ćeš otkriti kako još nazivamo ovaj dan.

1. Koliko ima sakramenata?
2. Naša nebeska Majka je...
3. Iza oblaka se vidi nasmijano...
4. Sveto pismo zovemo i...
5. Djeca na slici se igraju s...
6. Boja Marijinog pojasa na slikama je...

7. Vječno svjetlo gori pokraj...
8. Vesela životinja na slici je...
9. Rijeka na kojoj je Isus kršten je...
10. Koliko ima božanskih osoba?
11. Kada prolazimo ispred svetohraništa trebamo...
12. Ime Marijine majke je...

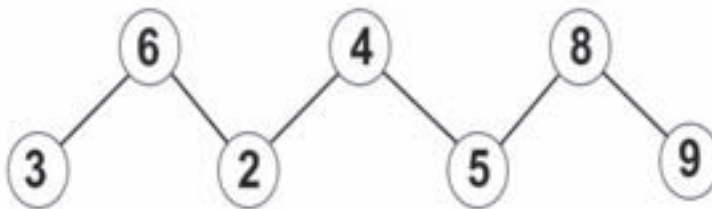

HRCKOVE MOZGALICE

1. Redni brojevi:

- Koji se broj nalazi u trećoj kugli? ☐
Koji se broj nalazi drugi po redu? ☐
Koji se broj nalazi u šestoj kugli? ☐
Koji je broj sedmi po redu? ☐

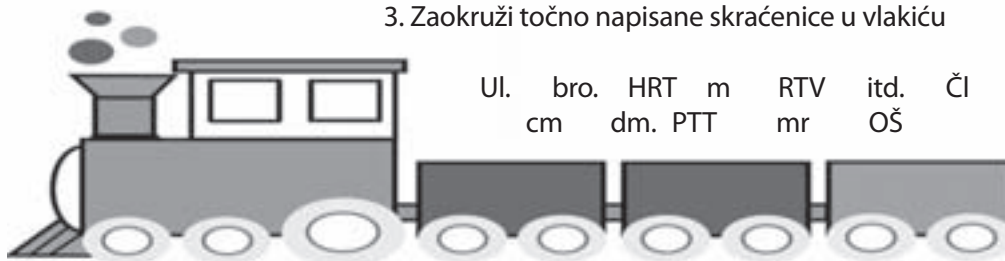
2. Napiši imena naroda koji žive u:

DRŽAVA

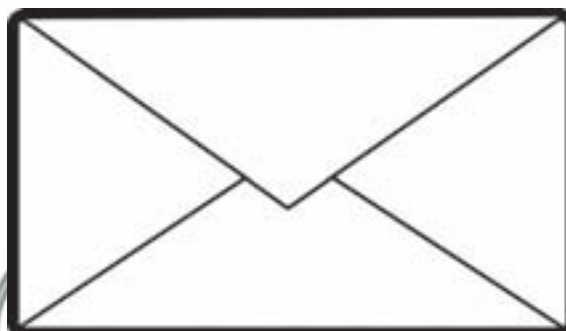
HRVATSKA
CRNA GORA
MAĐARSKA
ITALIJA
RUMUNJSKA

NAROD

3. Zaokruži točno napisane skraćenice u vlakiću

4. Na omotnici napiši adresu svog prijatelja ili prijateljice kome želiš poslati pismo, a na pozadini svoje podatke.

Započela nova sezona *Čitanjem do zvijezda*

Između stvarnosti i fantazije

Postoji li svijet između stvarnosti i fantazije? Neki kažu samo u knjigama i mašti. Pa to je i dovoljno da bude tema nove sezone kviza znanja i kreativnosti *Čitanjem do zvijezda* za osnovce. Tako su i učenici osnovnih škola *Matko Vuković* i *Ivan Milutinović* iz Subotice, *Vladimir Nazor* iz Đurđina, *Matija Gubec* iz Tavankuta i *Ivan Milutinović* iz Mala Bosne, koji su odlučili sudjelovati u ovom interesantnom kvizu ove zime čitali sljedeće knjige:

1. **J. K. Rowling:** *Harry Potter i Kamen mudraca*
2. **Jessica Townsend:** *Nikadgrad: Kušnje Morigan Crow*
3. **Krunoslav Mikulan:** *Zmaj ispod Staroga grada*

To je bio uvjet za sudjelovanje na prvoj, školskoj razini natjecanja koja je u ovim školama održana 28. siječnja. Oni najbolji formirali su tročlane ekipe koje će predstavljati njihovu školu na drugoj, narednoj razini odnosno međuškolskom kvizu. Ovo natjecanje bit će održano u čitaonici Gradske knjižnice Subotica 17. ožujka. Tada ćemo doznati tko putuje na državno natjecanje u svibnju u Čakovec.

Kviz *Čitanjem do zvijezda* organizira Hrvatska mreža školskih knjižničara, a u Subotici i okolici su ga proveli Gradska knjižnica Subotica u suradnji s NIU *Hrvatska riječ*.

B. I.

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor:

Održan je 17. po redu Hrckov maskenbal

Nagrađeni detektivi:

Matija Rudić – OŠ *Ivan milutinović*, Mala Bosna
Valentin Čović – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Luka Ivković – OŠ *Ivan milutinović*, Mala Bosna
Matija Miloš – OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta
Pavao Piuković – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
Lea Molnar – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Katarina Vuković – predškolsko, Sombor
Matea Bako – OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
Mila Kovačec – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Kristina Šarčević – OŠ *Matko Vuković*, Subotica

Nagradno pitanje:

Prije koliko godina je tiskan prvi broj
Bunjevačko-šokačkih novina?

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

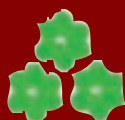
Škola

Razred

VOĆNA SALATA

MAMA JE BILA ZABRINUTA JER JE U .
IMALA JE I NOS JOJ JE CURIO. NIJE HTJELA
PITI , NITI KOJI JOJ JE LIJEČNICA PREPISALA
-KAKO POBIJEDITI TEMPERATURU?-RAZMIŠLJALA JE
MAMA. TAD JE U KUHINJI UGLEDALA VOJSKU VITAMINA
 I PRIONULA NA POSAO. IZREZALA JE NA
KOLUTICE, OČISTILA I NAREZALA JU NA KRIŠKE.
OČISTILA JE , IZREZALA , DODALA ČAK I
. SVE JE DOBRO PROMIJEŠALA I PRELILA S
 I . ŽELJELA JE DA SVE BUDE ŠTO UKUSNIJE
I ZDRAVIJE. KADA SU PRIJATELJICE POSJETILE BOLESNU
JANU I DONIJELE JOJ DOMAĆU ZADAĆU, MAMA IH JE
SVE PDČASTILA UKUSNOM . JANA JE GLEDAJUĆI
SVOJE PRIJATELJICE KAKO SLASNO JEDU I SAMA
ZATRAŽILA JESTI. MAMA JE BILA . ZA DVA DANA
JANA JE POTPUNO OZDRAVILA.

DIDAKTIČKI MATERIJAL

VOLITE LI RADITI RADNE LISTOVE U VRTIĆU? RADNI LISTOVI SU VAŽNI KAKO BISTE SE ŠTO BOLJE PRIPREMILI ZA ŠKOLU.

ŽELIMO VAS UPOZNATI S NOVIM RADNIM LISTOM, KOJI JE NEDAVNO IZAŠAO IZ TISKA, A NAMIJENJEN JE PREDŠKOLCIMA KOJI POHAĐAJU VRTIĆE NA HRVATSKOM JEZIKU.

SKUPINA AUTORA – ODGOJITELJA – ZA VAS JE NAPRAVILA NOVI DIDAKTIČKI MATERIJAL KOJI OBUHVAĆA TRI SVESKA.

RADNI LIST IZ *MATEMATIKE* ZA VAS SU PRIREDILI: NADA GABRIĆ, MIRJANA IVANKOVIĆ I NENAD TEMUNOVIĆ.

RADNI LIST VEZAN ZA GLASOVE, *ČAROBNI SVIJET SLOVA*, PRIREDILE SU: DEJANA BALAŽEVIĆ RUDIĆ, MARINA PIUKOVIĆ, IVA STANKOVIĆ I SLAĐANA TIKVICKI.

SVI ZADACI, ODJEVENI U ŠARENE BOJE KOJE JE NACRTALA ADRIJANA VUKMANOV ŠIMOKOV, A TEHNIČKI OBLIKOVAO NJEN SUPRUG ZORAN, POMOĆI ĆE VAM DA SVLADATE OSNOVNE POJMOVJE I ZADATKE KOJE JE POTREBNO ZNATI PRIJE POLASKA U ŠKOLU.

STOGA, PRIONITE NA POSAO, JER ŠKOLA ĆE BRZO!

SVIJET OKO NAS, RADNI LIST SA ZADACIMA O PRIRODI, BILJKAMA I ŽIVOTINJAMA, TE OBIČAJIMA KOJI SE SLAVE KOD NAS PRIREDILE SU: MIRJANA VUKMANOV ŠIMOKOV, MARINA IVANKOVIĆ RADAKOVIĆ I EMINA KUJUNDŽIĆ.

Scena prva: Dnevni kod baka Ljilje – svijetla soba koja miriše na čisto rublje. Zastori navučeni, ali sunce pokušava proviriti i vidjeti što se događa unutra. Na jednoj garnituri leži Sara, ispod tri prekrivača, a naspram nje, na drugoj, leži Jure. Oboje spavaju, što jako raduje baka Ljilju – prvi dan bolesti je najbolje prespavati, dok lijekovi (ako se već moraju piti) ne počnu djelovati. Na stočiću između njih su narančasta i žuta šalica s čajem, dvije čaše s vodom, lavorić za obloge. Baka Ljilja tiho svakih sat obilazi svoje »pacijente«, šapćući nudi svježeg čaja ili vode i dodaje obloge. Ostalo vrijeme je u kuhinji, sluša tihu, ugodnu glazbu i nešto kuha.

Spavaju li oboje uistinu? Prvih par sati, Sara je kao u nesvjestici – spava, kad se prigrrije, izbací stopalo van. Bez da otvori oči, okreće se svakih pol sata otprilike. Jure to zna, jer se pretvara da spava. Sat je na zidu iznad nje i on osluškuje njegovo lagano kuckanje. Kad je okrenuta ka njemu, gleda ju i divi se njenim trepavicama – kako netko može imati tako nježne okvire za oči? Blijeda je i

usta su joj crvena od vrućice, malo i ispucala. Mirno spava, tek se ponekad jako namršti od bola u grlu. Kad je okrenuta ka zidu, kovrče (još zamršenije od previše ležanja) joj padaju po jastuku i njemu se čini da plešu, jer Sara stalno pleše... Ili je to od vrućice? Kad leži na leđima zapuši joj se nos i nakon nekog vremena – tiho hrkne, trgne se od toga i otvori oči – je li ju netko čuo? Jure, naravno, duboko diše zatvorenih očiju, pa ona odahne i bolje se namjesti. Jure ju vidi i dok su mu zatvorene oči – prekrasna je!

Poslijepodne, Jure je preumoran zaspao i sad Saru vidi samo u snu. Sara lagano tiho ustaje, ode se tuširati jer se preznojila od vrućice, baka za to vrijeme provjetrava »bolesničku sobu«, mijenja Sari posteljinu i tajanstveno se smiješi kad vidi Saru kako dolazi u sobu u onoj pidžami koju najviše voli i koja joj odlično stoji – zelena, na maslačke, uopće ne liči na pidžamu. Kada baka opet izađe, Sara sjedi na dvosjedu i gleda Juru kako spava. Mali možda i nije tako loš... »Uh, kakve misli! Ove streptice će mi mozak izjesti... Kako nije loš, kad gnjavi, štreber je i ima tako zblenutu facu kad god ju vidi? Budimo realni – kako klinac iz osnovne može biti – dobar tip?« Sara srkne čaj malo glasnije i Jure se promeškolji, ali nastavi spavati. Sklizne mu dio pokrivača i Sara tiho ustaje da ga popravi, samo vrhovima prstiju dodiruje da se slučajno ne probudi. Još malo sjedi i gleda ga. Jeste, pravi je dječak, ne kao Kristijan s trećeg kata koji ide već u Tehničku, ima genijalan friz i prelijepe plave oči! Ipak, ovako dok spava, faca mu nije zblenuta. Čak izgleda malo cool, tako razbarušene kose od spavanja. »Nadam se da će brzo biti bolje i da će nestati, da mogu gledati TV ili yuotube...«

Jure je malko otvorio oči, glumeći polusvjestan pogled. Malo se pridigao: »Bok... Jesi bolje?« Sara je progundala: »Malo... Budi tiho, boli me glava, mali...« »Uh, i bolesna si opasna.« Nasmiješila se u nanosekundi, a onda izrekla: »Bah! Želim ti da što prije ozdraviš i odeš doma«. Nema šanse da odem odavde dok me ne izbace, pomislio je. S malim grčem na licu od boli u grlu, nasmiješio se sretno i utonuo u san.

V. H.

VOLIM VOJVODINU

Pouzdamo znam da s nestrpljenjem očekujete svaki novi broj *Hrčka* kako biste provjerili svoje znanje u kvizu *Volim Vojvodinu*. Zato smo vam i ovoga puta pripremili interesantna pitanja.

1. U kom vojvođanskom mjestu živi najviši čovjek na Balkanu?

- a) u Somboru
- b) u Opovu
- c) u Zrenjaninu
- d) u Srijemskoj Mitrovici

Dalibor Micić je visok 228 cm i težak 137 kg. Raspon ruku mu je 2,30 m. Trenira košarku od 14 godine. Na jednom treningu je uspio pogoditi koš s više od 10 metara, sjedeći na stolcu.

3. Kako se zove jedino mjesto u Vojvodini, pa i u Srbiji, koje u svom nazivu nosi riječ plemeniti – nemes?

- a) Lemeš
- b) Đurđin
- c) Tavankut
- d) Bečej

Na prostoru Mađarske, Slovačke, Austrije i Srbije ima više od trideset mjesta koja u svom nazivu imaju pridjev plemeniti. U Srbiji postoji svega jedno takvo mjesto i ono je u Vojvodini. Oni su prošle godine bili i domaćini jubilarnog 20. susreta.

2. Katolički list *Zvonik* je za svoj zaštitni znak, logo, uzeo zvonik kojeg sakralnog objekta u Vojvodini?

- a) Franjevačkog samostana u Baču
- b) Katedrale svete Terezije Avilske u Subotici
- c) Crkve svetog Pavla u Baču
- d) Crkve Svetog Trojstva u Adi

Katolički list *Zvonik* osnovali su svećenici Hrvati Subotičke biskupije 19. rujna 1994. godine u Baču. Za sve ove godine svoga postojanja *Zvonik* je postao nezamjenjivo štivo u domovima brojnih katolika.

4. Koje mjesto ne pripada Srednjobanatskom okrugu?

- a) Erdevik
- b) Bočar
- c) Aradac
- d) Banatska Dubica

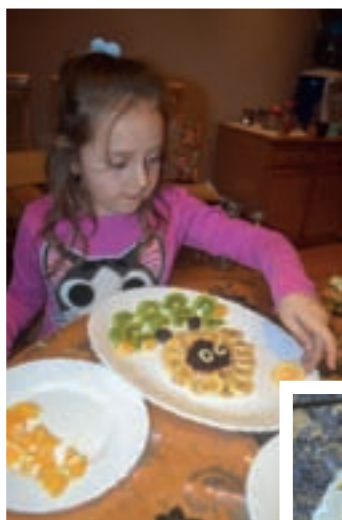
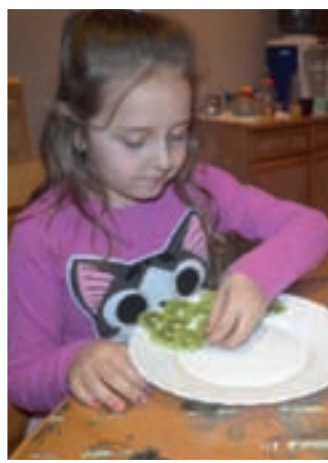
Srednjobanatski okrug se nalazi u istočnom dijelu Vojvodine i obuhvaća teritorij Grada Zrenjanina i općina Novi Bečej, Nova Crnja, Žitište, Sečanj. Ima oko 220.000 stanovnika.

Mateina zdrava ovčica

Priprema:

1. Očistite kivi i izrežite ga na kolutiće koje ćete izrezati na polovice. Na veći tanjur poslažite kivi kao travu.
2. Očistite banane i narežite ih na kolutiće koje ćete poslagati na tanjur u obliku tijela.
3. Kupine, još bolje ako su zamrznute (lakše se režu), poslažite ovčici za glavu, uši i noge.
4. Od najmanjih kolutića banane i bobice aronije napravite oči.
5. Limun iskoristite da napravite sunce i njegove kra-ke, a naranču koju ste prethodno očistili i narezali na komadiće poslažite po travi, kao kukuruz za ovčicu. Dobar tek!

Mateinu zdravu ovčicu je za vas pripremila **Matea Đukić**. Matea je predškolac u vrtiću *Marija Petković-Sunčica*. Trenira klizanje i balet u Plesnom studiju *Adagio*. Voli crtati i igrati se s braćom **Markom** i **Petrom**.

Vrijeme pripreve:
7 minuta

Potrebni sastojci:

kivi

banana

kupine

aronija

naranča

limun

Hrčkova sveznalica

Voda koja kruži u prirodi je u okviru *zatvorenog sustava*, tako da rijetko dolazi do gubitka ove tvari. Stoga je i danas prisutna ista voda koja je postojala na zemlji prije milijun godina.

Prosto je nevjerovatno da je otvarač za konzerve pro-nađen 48 godina nakon što su uvedene konzerve.

Još od srednjeg vijeka crvena boja označava pobje-du. U to vrijeme pobijeđeni vladari morali su prostrti svoj crveni ogrtač kako bi pobjednik prešao preko nje-ga. Od tog običaja potječe pravilo da se prilikom po-sjeta visokih državnika pred njih prostire crveni tepih.

Delfini imaju privilegije kod čovjeka, jer je proporci-ja njihovog mozga s tijelom čak približna čovjekovoj, smatraju se jednim od najinteligentnijih živih bića po-slije čovjeka.

Ljudske suze proizvode četiri žlijezde smještene po-kraj oka, ispiraju rožnjaču i otiču u nos. Ako ih ima pre-više, izlijevaju se preko kapaka... Ono što je zanimljivo je da svakoga dana čovjek izluči (i bez plakanja) oko pola litre suza.

Kada čovjek puše nos brzina zraka koji izlazi pod tla-kom dostiže i 160 km/h brzine.

Sve svjetske pčele dolete svakoga dana na oko 3 trilijuna (!) cvjetova, proizvodeći tako oko 3.000 tona meda.

Od svih životinja ris ima najoštrij sluh: i u najdubljem snu čuje najslabiji šum, čak i kada dolazi iz daljine. Ova zvijer čuje tako dobro zahvaljujući »četikama« na vrhovima ušiju koje joj služe kao neka vrsta antene.

Zov divljine

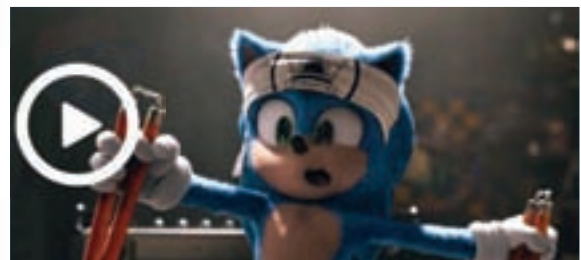
Zov divljine na velika platna živopisno donosi priču o Bucku, psu velikog srca čiji je život okrenut naopačke kada je iznenada izgnan iz svog doma u Kaliforniji

i preseljen duboko u srce Aljaske tijekom zlatne gro-znice 1890-ih. Kao novajlija u ekipi pasa za dostavu – a kasnije i njihov vođa – Buck prolazi svoju životnu avanturu, konačno pronalazeći svoje pravo mjesto u svijetu i postajući gospodar vlastite sudbine.

Sonic: Super jež

Super jež je akcijska obiteljska komedija, temeljena na jednoj od najpopularnijih globalnih videoigrica sege čiji je glavni protagonist sarkastičan svijetloplavi jež. Sonic super jež temeljen je na megapopularnoj igrici o plavom ježu sa supermoćima. U filmu pratimo Sonicovo snalaženje u životu na Zemlji u čemu mu

najviše pomaže njegov novi najbolji ljudski prijatelj – lokalni policajac Tom. Najveću nepriliku stvara im zločesti doktor Robotnik (Jim Carrey) koji pokušava uloviti Sonica kako bi od njega ukrao supermoći i za-vladao svijetom.

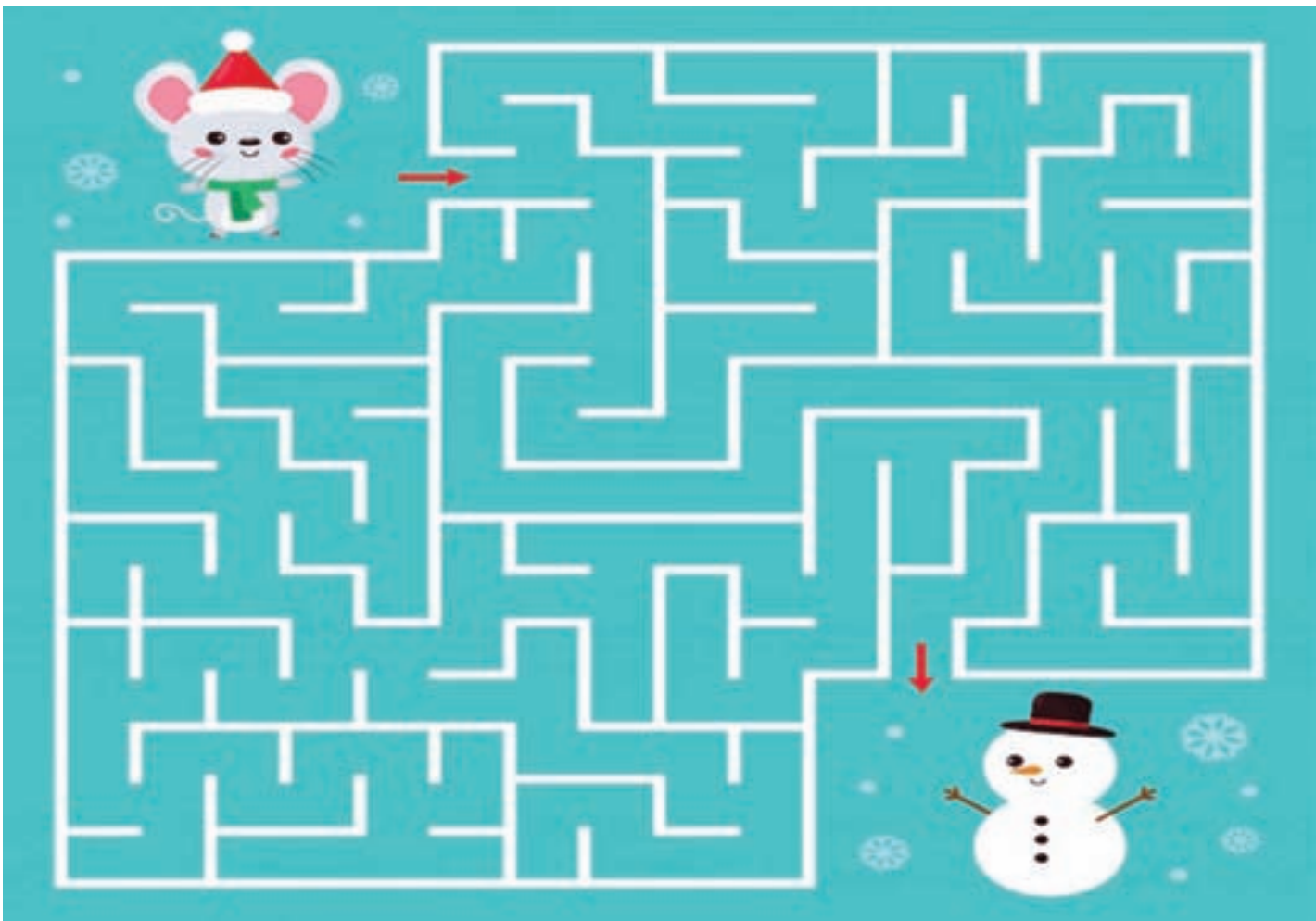
U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće pojmove:
 PJEŠACI, VOZAČI, KOLODVOR, VOZILA, AUTOMOBIL, MOTORKOTAČ, AUTOBUS, MI, KUT, KAMIONI, BIKIKL, TRAM-
 VAJI, BROD, PUTOVANJE, MORNARI.
 Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerkje.

Č	A	T	O	K	R	O	T	O	M
E	Nj	A	V	O	T	U	P	T	L
R	O	V	D	O	L	O	K	R	I
I	I	R	A	N	R	O	M	A	B
B	N	M	I	I	T	S	N	M	O
I	I	O		C	U	U	A	V	M
C	D	F	I	B	A	L	K	A	O
I	O	O	O	M	I	Š	R	J	T
K	M	T	R	Z	A	A	E	I	U
L	U	C	O	B	I	K	J	J	A
A	A	V	I	Č	A	Z	O	V	P

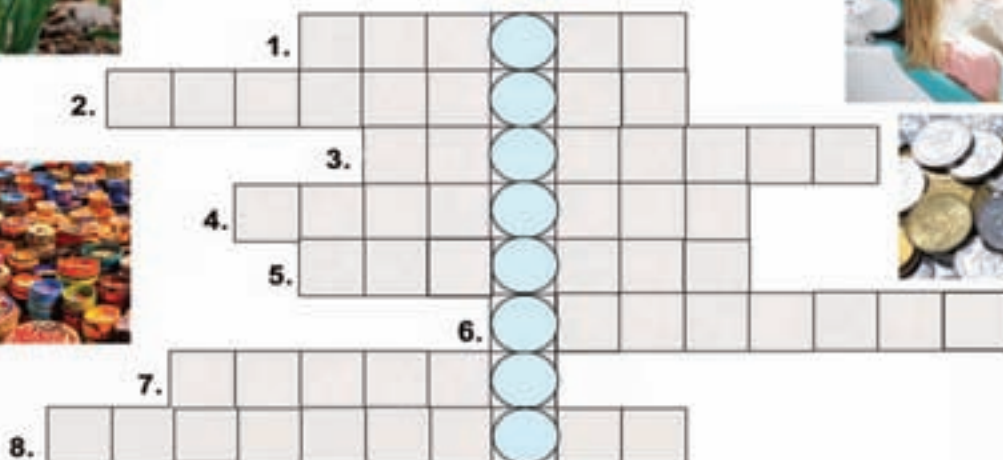

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Riješi križaljku i u označenim poljima dobit ćeš rješenje.

1. Južno voće; 2. Druga osnovna računska radnja; 3. Geometrijsko tijelo koje ima samo ravne plohe. Pobočke su trokuti; 4. Novac izrađen od metala; 5. Predmet koji kupujemo za uspomenu; 6. Proljetnica; 7. Ženka jelena; 8. Osoba koja liječi zube.

Riješi »Sudoku« zagonetku:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvog zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

			1		8			
	4	5				2	8	
5	1					6	3	
2	7					5	4	
	2	9				7	1	
			6		9			

3								4
		2		6		1		
	1		9		8		2	
		5				6		
	2						1	
		9				8		
	8		3		4		6	
		4		1		9		
5								7

Ah, taj maskenbal

Tekst: Slađana
Crtao: Petar

Tikvicki

